

IRODALMI ÉRTESSÍTŐ.

„Dobos János egyházi beszédei“-ből megjelent az I. kötet. Az ebben közlött beszédek „közönséges vasárnapi tanítások az újabb 1850—1880 közötti korszakból.“ A kötetet kiadói előszó nyitja meg, közölve Szász Károlynak a Prot. E. I. lapban megjelent, Dobos beszédeire vonatkozó cikkét, mely után szerző önéletrajza következik. Ez életrajz meglep. Az ember már első soraiból kiérzi, hogy itt nem közönséges szellemmel van dolga; az egészen bizonyos resignatio vonul át, a fájdalomnak egy neme, mely úgy látszik elválhatlan azoktól a szellemektől, kik erősen éreznek és mélyen merülnek belé a lét nagy kérdéseibe. S szerző kétségtelenül ezek közé tartozik. Erről bizonyítanak épp itt közlött beszédei. Midőn azokról szólunk, nem szükség mondanunk, úgy hisszük, hogy egy ritka irodalmi jelenséggel állunk szembe. Sokszor mondjuk egyik vagy másik beszédre: klasszikus; ha másról, Dobos beszédeiről ezt első sorban elmondhatjuk. Ész-járása világos és emelkedett, tárgyalása meglepő fordulatokban gazdag, stylje eredeti zamatos magyar styl, mely ritkítja páriját. Szelleme bibliai és bölcselmi együtt. E kötet 25 beszédet foglal magában. Novemberben jelenik meg a II-ik kötet ünnepi beszédek hozva, s azután jön a többi. Vannak beszédek, melyeket minden lelkész igyekszik megszerezni. Péterfi Sándor beszédei nem igen hiányoznak egyházunkban egy lelkész könyvtárából sem. Tegyük a mellé és más jeles beszédek mellé a Dobos Jánoséit. Egy kötet ára előfizetve 1 frt 50 kr., mely összeg Dobos László ref. lelkészhez, ki atyja műveinek kiadója s ki e tisztét elismerésméltóan teljesíti, Szalk Szent Mártonra küldendő. Az előfizetés 4 kötetre kötelező, de a ki kötelezőleg lép az előfizetők sorába, azaz I kötet is 1 frt 50 kr-ért kapja; különben bolti áron 1 frt 80 kr.

Gálfalvi István ürmösi unitárius l. és nyugalmazott esperes 51 éves papi jubileumán (1885. május 31-én) mondott beszédek közreadattak egy füzetben. Elöl egy alkalmi hymnus áll, melyet a templomi gyülekezet énekelt, azután Dombi János, datki lelkész szivből jött imája. A füzet közepét s nagy részét Török Áron felső-rákosi pap és esperes szép egyházi beszéde foglalja el, melyben az ünnepelt érdemeit találó vonásokban méltányolja. Ezt követi a jubileált lelkész megható imája. A füzetet bezárja Lázár Mihály negyedéves joghallgatónak az ekklesia nevében templomból kijövet mondott csinos üdvözlő beszéde. A füzet izléssel van kiállítva s szép emlék a jubeliumról.

Számoló könyv a népiskolák számára. Irta Dr. Mócznik Ferencz. A 18-ik eredeti kiadás után átdolgozta s a legújabb m. kir. miniszteri tantervhez alkalmazta Orbók Mór, a pozsonyi m. kir. állami tanítónőképezde rendes tanára. Az 5 füzetből álló jeles kézi könyv a fennebbi czimen közelebről került ki sajtó alól Heckenast G. utóda Drotleff Rezső kiadásában (Budapest. Pozsony.) Az átdolgozás nagy szakértelemmel van teljesítve. Ajánljuk a munkát a néptanítók figyelmébe. Egy füzet ára 20 kr. Megjegyezzük, hogy Ausztria összes népiskoláiban e munka van kézikönyvül elfogadva.

Éppen most érkezett a következő füzet: Nagy Péter erdélyrészi ref. püspök, kir. tanácsos emlékezete, a kézdi-vásárhelyi ref. egyházközség által 1885. jun. 7-én tartott gyászünnepélyen. A könyörgés Székely János, kézdi-vásárhelyi ref. paptól, a gyászbeszéd Zoltáni Elek, léczfalvi ref. paptól. — Kinyomatta a kézdi-vásárhelyi ref. egyház-tanács. Szép alkalmi beszédek.

KÜLÖNFÉLÉK.

Egyházi főtanácsunk ez évi gyűlését aug. 30., 31. és sept. 1-én tartotta meg Kolozsvárt Dániel Gábor főgondnok és Ferencz József püspök elnöklete alatt. E gyűlés egyike volt a legérdekesebb és leglátogatottabb főtanácsi gyűléseinknek. Örömmel tapasztaltuk, hogy egyháztanácsosaink nem lankadó buzgósággal, s komoly érdeklődéssel viseltetnek egyházunk ügyei iránt. A három nap folyama alatt sok ügy került tárgyalás alá, s azok között nem egy nagyjelentőségű, melyekről azonban, valamint az E. K. Tanács jelentéseiről, jövő füzetünkben tudósítunk. Itt csak azt emlitjük meg, hogy a tanácskozások eleitől végig higgadtan folytak. Nem a főtanács körébe tartozó, de mindenesetre szép ténye volt a főtanácsi gyűlésnek, hogy a Közlemvelődési Egylet nagygyűlésén, mely aug. 31-én d. e. 10 óraker tartatot, testületileg megjelent.

A Dávid Ferencz-egylet, melyről egyik korábbi füzetünkben szöloftunk, s melynek célja a hit- és erköles-tudomány s a neveléstan körébe tartozó elvek és kérdések tisztázása és terjesztése s a válás-erköcsi élet ápolása s javítása, főtanácsunkat megelőző napon megalakult. Elnöknek megválasztatott: dr. Brassai Sámuel, alelnöknek: Berde Mózes és Kriza Jánosné; titkárnak: Boros György; pénztárnoknak: Bágyi Kálmán; választmányi tagoknak: dr. Bartók István, Benedek Áron, Haller Rezsőné, Kovácsi Antalné, Pataki Istánné, Várady Károly. Kivánjuk, hogy hasznosan működhessék.

Történelmi congressus. Az országos kiállítás alkalmával egyre érik egymást az országos congressusok, s ezek egyik legsikerültebbikének a történelmi congressust tekinthetjük, melyet a történelmi társulat rendezett; jul. 2-én nyilt meg, s három napig tartott. A történet-írásunk és buvárlatunk mai fejlettsége, a történettan-írás az iskolákban, a magyar történet a képzőművészetben, ezek voltak a felolvasások tárgyai, melyeket legjelesebb történetiróink tartottak. Különösen a történettanítás megvitátása által nagy szölgálatot tett nevelés-ügyünknek.